

Xəzər Universiteti Elmi Şurasının
17 dekabr 2008-ci il tarixli qərarı ilə
təsdiq edilmişdir

Magistratura
haqqında

Ə S A S N A M Ə

Xəzər Universiteti Nəşriyyatı
2009

TEZİS KOMİTƏSİ İCLASININ
PROTOKOLU

“ ” 200_

Fakultə _____
 İxtisas _____
 Magistrant _____
 Elmi rəhbər _____
 Ekspertlər: 1. _____
 2. _____
 3. _____
 4. _____

Tezisin mövzusu _____

Tezis Komitəsinə daxil olan sənədlər: _____

Dünlənidi:

1. Magistrantın tezis işi barədə çıxışı
2. Suallar və magistrantın cavabları
3. Elmi rəhbərin çıxışı
4. Ekspertlərin çıxışı
5. Digər çıxışlar

Müdafiə üzrə gizli səsvermənin nəticəsi: _____
orta qiymət

Qərara alındı: Magistrantın tezis işini _____ qiymətlə müdafiə etməsi təsdiq edilsin,
 ona _____ kredit və magistr dərəcəsi _____
 verilsin (verilməsin)

Əlavə geydlər və tövsiyələr _____

Təsdiq edirik

Sədr _____
 adı, soyadı, atasının adı, elmi dərəcəsi _____ imza _____
 Üzvlər: _____
 adı, soyadı, atasının adı, elmi dərəcəsi _____ imza _____

 adı, soyadı, atasının adı, elmi dərəcəsi _____ imza _____

 adı, soyadı, atasının adı, elmi dərəcəsi _____ imza _____

 adı, soyadı, atasının adı, elmi dərəcəsi _____ imza _____

 adı, soyadı, atasının adı, elmi dərəcəsi _____ imza _____

 adı, soyadı, atasının adı, elmi dərəcəsi _____ imza _____

 adı, soyadı, atasının adı, elmi dərəcəsi _____ imza _____

İçindəkilər

1. Əsas müddəalar	5
2. Fərdi tədris planı	6
3. Tədqiqat işi	7
4. Elmi rəhbərlik	9
5. Magistr tezisinin strukturu	9
6. Tezisin müdafiəyə təqdim olunması	11
7. Tezis Komitəsi	12
8. Müdafiə prosesi	13
9. Ekspert rəyi	14
10. Şifahi müdafiə	15
11. Təkrar müdafiə	18
12. Apelyasiya	20
13. Tezislərin tərtib olunma qaydaları	20
14. Əlavələr:	
Əlavə 1. Magistrantın Fərdi Tədris Planı	23
Əlavə 2. Tezisin üz vərəqi	24
Əlavə 3. Departament iclasının protokolu	25
Əlavə 4. Tezis Komitəsi iclasının protokolu	26

XƏZƏR UNIVERSİTETİ

_____ departamenti iclasının
PROTOKOLU

“ ____ ” _____ 200_

İştirak edirdi: _____

Gündəlik: Magistr tezisinin müzakirəsi

Dinləndi: Magistrant _____
adı, soyadı, atasının adı

tezisnin adı

mövzusunda tezis işi barədə çıxışı.

Qərara alındı: Təqdim olunan iş magistr tezislərinə irəli sürülən tələblərə cavab verir və magistrant müdafiəyə hazırdır.

Departament müdiri: _____

Katib: _____

Fakultə: _____

Departament: _____

İxtisas: _____

MAGİSTR TEZİSİ

Mövzu: _____

Magistrant _____

Elmi rəhbər _____

Məsləhətçi _____

İyun - 2008

1. ƏSAS MÜDDƏALAR

1.1 Magistraturaya bir qayda olaraq bakalavr dərəcəsi olan şəxslər qəbul olunur. Magistraturaya rəsmi qəbul olunmayan şəxslər magistratura pilləsindəki fənlərdən kreditlər qazanaraq magistranturaya qəbul olunduqdan sonra həmin kreditləri rəsmiləşdirə bilər.

1.2. Azərbaycandan kənarında işləyən və ya yaşayan vətəndaşlar öz ölkəsində qalmaqla aşağıdakı hallarda magistraturaya qəbul oluna bilər:

- a) tədqiqat işini yerinə yetirmək üçün o ölkədə kifayət qədər şəraitin və avadanlığın olması;
- b) fakultənin nəzdində olan Yüksək Təhsil Komitəsi ("Committee of Graduate Studies") və elmi rəhbər ilə müntəzəm əlaqələrin olması.

Qeyd: Yüksək Təhsil Komitəsi bakalavrdan sonrakı təhsil məsələləri ilə məşğul olan qürumdur və onun tərkibi Universitet Elmi Şurası tərəfindən müəyyənləşdirilir.

1.3. Magistraturaya qəbul olunan tələbələr magistr dərəcəsi almaq üçün aşağıdakı tələbləri ödəməlidir:

- tədris planında nəzərdə tutulan bütün fənləri öyrənməli və ixtisasından asılı olaraq 36–60 kredit (72-120 ECTS) toplamalıdır (tələbə tədris planında nəzərdə tutulmayan fənləri də əlavə olaraq öyrənmə bilər və bu halda aldığı qiymətlər onun transkriptində (imtahan qiymət cədvəlində) qeyd olunur, lakin dərəcə almaq üçün tələb olunan kreditlərin sayına daxil edilmir),
- ixtisasından asılı olaraq tədqiqat işi yerinə yetirərək magistr tezisi yazmalı və müdafiə etməlidir,
- ayrı-ayrı fənlər üzrə imtahan qiyməti 65-dən aşağı olmamalıdır (100 ballıq sistemdə). Əks halda tələbə imtahan verməmiş hesab olunur.

- bütün imtahanlar üzrə orta qiyməti (GPA) 75-dən aşağı olmamalıdır.

1.4. Bəzi hallarda departamentin qərarı ilə magistraturanın ikinci il tələbəsi öz ixtisası üzrə bakalavr pilləsində oxuyan tələbələrə dərs deməklə də kredit toplaya bilər, lakin belə kreditlərin sayı 6-dan çox ola bilməz.

1.5. Magistraturada təhsil müddəti bir qayda olaraq 2 ildir. Xüsusi hallarda tədqiqat işi və tədris planının yerinə yetirilməsindən asılı olaraq təhsil müddəti dəyişə bilər.

1.6. Əgər hər-hansı bir səbəbdən (ailə vəziyyəti, xəstəlik, hərbi xidmət və s.) magistranta möhlət verilsə möhlət müddəti təhsil müddətinə daxil edilmir.

2. FƏRDİ TƏDRİS PLANI

2.1. Departamentdə hər bir magistrant üçün Fərdi tədris planı tərtib olunur və burada aşağıdakılar qeyd olunur (əlavə 1):

- fakültə,
- departament,
- ixtisas,
- magistrantın adı,
- elmi rəhbərin adı,
- magistrantın öyrənəcəyi məcburi və seçmə fənlər və onların kreditləri;
- tədqiqat işinin (tezisin) mövzusu.

2.2. Fərdi tədris planı bilavasitə magistrant və elmi rəhbər tərəfindən tərtib olunur, imzalanır və təsdiq olunmaq üçün departament tərəfindən Yüksək Təhsil Komitəsinə təqdim olunur.

Əlavə 1

XƏZƏR UNIVERSİTETİ

MAGISTRANTIN FƏRDİ TƏDRİS PLANI

“Təsdiq edirəm”
Yüksək Təhsil Komitəsinin sədri

adı, soyadı

imza

“__” _____ 200__-ci il

Fakültə _____
Departament _____
Magistrant _____
İxtisas _____
Elmi rəhbər _____
Magistr tezisinin mövzusu _____

	Fənlərin adı	Kreditlərin sayı
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
	Cəmi:	

Magistrantın imzası _____

Elmi rəhbərin imzası _____

Tarix _____

- 13.8. Müdafiə üçün təqdim olunan tezis surətləri universitetin mülkiyyəti sayılır, lakin tezis müəlliflik hüququ magistranta məxsus olur. Xüsusi hallarda universitet müəlliflik hüququna şərik ola bilər (maliyyə, məlumat bazası, cihazlar baxımından və s. xüsusiyyətlər nəzərə alınmaqla).
- 13.9. Tezis qəbul olunmuş standartlara uyğun olaraq tərtib olunmalı və cildlənəlidir. Cild səhifələrin əlavə olunmaması və ya dəyişdirilməməsi üçün kifayət qədər etibarlı olmalıdır.

- 2.3. Magistrant təsdiq olunmuş fərdi tədris planı əsasında tədrisini və tədqiqat işini yerinə yetirir.
- 2.4. Magistr tezisi üçün magistranta 6-8 kredit verilir.
- 2.5. Tədris prosesində magistrantın fərdi tədris planında müəyyən dəyişikliklər aparıla bilər (əlavə olaraq bir və ya bir neçə fənnin daxil edilməsi, tezis mövzusunun dəqiqləşdirilməsi və ya dəyişdirilməsi və s.). Bu məqsədlə departament müdiri Yüksək Təhsil Komitəsinə təqdimatla müraciət etməlidir.
- 2.6. Fərdi tədris planında aparılan istənilən dəyişiklik Yüksək Təhsil Komitəsi tərəfindən təsdiq olunmalıdır.

3. TƏDQIQAT İŞİ

- 3.1. Ali təhsilin magistratura pilləsində təhsilin yekun mərhələsi magistr tezisinin müdafiəsidir.
- 3.2. Magistr tezisi elmi rəhbərin rəhbərliyi ilə magistrantın müstəqil yerinə yetirdiyi tədqiqat işinin nəticələrinin əks olunduğu elmi əsərdir.
- 3.3. Tezisin mövzusu ixtisasına uyğun olaraq müvafiq departamentin elmi istiqamətləri ilə əlaqələndirilməli və magistrantın fərdi tədris planında qeyd olunmalıdır.
- 3.4. Magistrant tezis mövzusunun özü də təklif edə bilər. Bu halda tədqiqatın məqsədəuyğunluğu əsaslandırılmalı, departamentdə müzakirə olunmalı və təsdiq olunmaq üçün Fakültə Elmi Şurasına təqdim olunmalıdır.
- 3.5. Magistrant elmi rəhbəri ilə birlikdə tezis iş planını tərtib edir. İş planı tədqiqat işinin yerinə yetirilmə ardıcılığını gös-

tərir və burada hər tədris ilində görülməli işin məzmununu əks olunur.

- 3.6. Magistrant İş planına müvafiq olaraq tədqiqat işi aparır və onun gedişi barədə vaxtaşırı departamentin elmi seminarında hesabat verir. Hesabatın nəticələrinə görə işin hazırlıq dərəcəsi müəyyənləşdirilir.
- 3.7. İldə bir dəfədən az olmayaraq Yüksək Təhsil Komitəsi tədqiqat proqramının yerinə yetirilməsi barədə magistrantın və onun elmi rəhbərinin hesabatını müzakirə edərək müvafiq qərar qəbul edir (tədqiqat işinin dayandırılmasına qədər).
- 3.8. Tezisdə magistrantın əldə etdiyi nəticələr elmi və praktiki cəhətdən əsaslandırılmalı, mövcud faktlarla müqayisəli qiymətləndirilməli və onların istifadəsi üçün tövsiyələr verilməlidir.
- 3.9. Elmi rəhbər magistrantın tədqiqat işini istiqamətləndirir və mümkün olan variantların və qərarların qiymətləndirilməsində ona köməklik göstərir.
- 3.10. Magistrant yerinə yetirilən işin müəllifi kimi qəbul etdiyi qərarlara, aldığı nəticələrə və onların dəqiqliyinə görə məsuliyyət daşıyır,
- 3.11. Magistrant qeydiyyatının maksimum müddəti bitməmişdən qabaq tezisini təqdim etməlidir. Əgər o, qeydiyyat müddətini uzatmaq istəyirsə Yüksək Təhsil Komitəsinə müraciət etməlidir. Komitə onun qeydiyyat müddətini bir ilə qədər artırabilir.
- 3.12. Magistrant tədqiqat işini dayandırarsa bu barədə qeydiyyatının ləğv olunması üçün semestrin başlanğıcından bir ay gec olmayaraq Yüksək Təhsil Komitəsinə müraciət etməlidir.

- 13.2. Əgər magistrantın tədqiqat proqramı hər hansı bir qrup layihəsinin bir hissəsidirsə, tezis magistrantın fərdi fəaliyyətini aydın əks etdirməli və əməkdaşlığın dərəcəsi göstərilməlidir.
- 13.3. Magistrant tədqiqat işi ilə əlaqədar materialları müdafiədən qabaq nəşr etdirə bilər, bu halda tezisdə onlara istinad verilməlidir. Nəşr olunmuş materialların surətləri tezisdən əlavə şəkildə təqdim olunmalıdır.
- 13.4. Tezis A4 formatda Times New Roman-12 şriflə 1,5 intervalda çap edilməli və həcmi aşağıdakı hədlərdən artıq olmamalıdır (şəkillər, cədvəllər, qrafiklər, əlavələr və ədəbiyyat siyahısı istisna olmaqla):
 - a) təbiət elmləri və mühəndislik üzrə - 20 000 söz (təxminən 70 səhifə);
 - b) sosial elmlər, hüquq və təhsil üzrə - 25 000 söz (təxminən 80 səhifə).
- 13.5. Tezisin mətni boş sahələrin ölçülərini gözləməklə çap edilməlidir: sol boş sahə - 35 mm, sağ – 15 mm, yuxarı – 20 mm, aşağı – 25 mm olmalıdır. Səhifələr (əlavələr, arayışlar, aktlar və s. daxil olmaqla) ardıcıl olaraq nömrələnməli və nömrələr səhifənin aşağı sağ küncündə çap edilməlidir.
- 13.6. Müdafiədən sonra Tezis Komitəsinin katibi tezis iki surətini və elektron nüsxəsini universitetin kitabxanasına göndərir.
- 13.7. Yüksək Təhsil Komitəsi magistrantın işinin məxfi xarakter daşdığı müəyyən edərsə tezisdən istifadə olunmasına məhdudiyət qoyulur. Məhdudiyət müddəti bir qayda olaraq müdafiədən sonra iki il müəyyənləşdirilir. Xüsusi hallarda Yüksək Təhsil Komitəsi bu müddəti artırabilir və ya azalda bilər.

12. APELYASIYA

- 12.1. Namizəd müdafiənin nəticəsinə yenidən baxılması üçün müraciət edə bilər.
- 12.2. Müraciət yalnız ekspertlərin tövsiyələrinə yenidən baxılmasına aid ola bilər.
- 12.3. Namizəd bu barədə Yüksək Təhsil Komitəsinin sədrinə yazılı şəkildə müraciət etməlidir. Bu müraciət nəticələrin elan olunduğu tarixdən üç ay müddətində edilə bilər.
- 12.4. Namizədin müraciəti Yüksək Təhsil Komitəsinin təşkil etdiyi komissiya tərəfindən araşdırılır. Bu komissiyaya elmi rəhbər və ekspert təcrübəsi olan şəxslər daxil edilir.
- 12.5. Əgər komissiya namizədin müraciətinin kifayət qədər əsaslandırıldığını qərara alarsa, o, Yüksək Təhsil Komitəsinə aşağıdakıları tövsiyə edə bilər:
 - a) ekspertlərdən öz qərarlarına yenidən baxılmasını xahiş etsin;
 - b) yeni ekspertlər təyin etsin.Komissiyasının qərarına apelyasiya etmək olmaz.
- 12.6. Araşdırma komissiyasının Fakültə Elmi Şurasının qərarını dəyişdirmək və dərəcə verilməsini tövsiyə etmək səlahiyyəti yoxdur.

13. TEZİSLƏRİN TƏRTİB OLUNMA QAYDALARI

- 13.1. Tezis magistranın tədqiqat işini əks etdirməli, tezisdə istifadə olunan ədəbiyyatın siyahısı və həmçinin istifadə olunan digər bütün materiallara istinad verilməlidir.

4. ELMİ RƏHBƏRLİK

- 4.1. Magistraturaya qəbul olunan hər bir tələbə üçün departament tərəfindən elmi dərəcəsi (elmlər doktoru və ya Ph.D) olan elmi rəhbər təyin edilir və magistranın tədris və tədqiqat fəaliyyəti bilavasitə elmi rəhbərin nəzarəti altında həyata keçirilir.
- 4.2. Bir sıra zəruri hallarda, o cümlədən tezis mövzusu iki və ya daha çox ixtisasların qovşuğunda olduqda birinci elmi rəhbər ilə yanaşı ikinci elmi rəhbər və ya məsləhətçilər də təyin edilə bilər və onlar həm Xəzər Universitetinin və həm də digər təhsil, elmi-tədqiqat və istehsal müəssisələrinin yüksək ixtisaslı mütəxəssislərindən ola bilər.
- 4.3. Yaradıcılıq (məsələn incəsənət) ilə əlaqədar olan sahələrdə elmi rəhbərin fəxri adları olduğu təqdirdə elmi dərəcəsi olma-ya da bilər.
- 4.4. Elmi rəhbərlikdəki dəyişikliklər ilə bağlı olan təkliflər müvafiq departament tərəfindən Yüksək Təhsil Komitəsinə təqdim olunmalı və təsdiq olunmalıdır.

5. MAGİSTR TEZİSİNİN STRUKTURU

- 5.1. Magistr tezisi aşağıdakı ardıcılıqla yerləşdirilmiş materialları özündə cəmləyir:
 - üz vərəqi;
 - referat;
 - içindəkilər;
 - giriş;
 - əsas hissə (tezis məzmunu);
 - nəticə;

- istifadə olunan ədəbiyyat;
- əlavələr (əgər varsa).

5.2. Tezis təlim dilində yazılmalı və müdafiə edilməlidir.

5.3. Üz vərəqi tezisnin birinci səhifəsidir və orada aşağıdakılar göstərilməlidir (əlavə 2):

- universitet;
- fakültə;
- departament;
- ixtisas;
- mövzunun adı;
- magistranın adı;
- elmi rəhbərin (rəhbərlərin) adı;
- məsləhətçinin adı;
- təqdim olunan ay və il.

5.4. Referat tezisnin məzmununun qısa xülasəsidir və orada aşağıdakılar əks olunmalıdır:

- magistranın adı və tezisnin mövzusu;
- tədqiqatın obyektini, məqsədi və xarakteri;
- tədqiqat və hesablamaların qısa şərhi;
- nəticə.

Referatın həcmi təxminən 300-350 sözdən ibarət olmalıdır. İngilis dilində yazılan tezislər üçün referat eyni zamanda azərbaycan dilində də, azərbaycan dilində yazılan tezislər üçün isə ingilis dilində də tərtib olunmalıdır.

5.5. İçindəkilər tezisdə olan bütün fəsillərin, yarım fəsillərin və bəndlərin başlıqlarının hansı səhifələrdən başladığını göstərir.

(ekspert rəyi) təkrar olunaraq müsbət nəticə olduğu halda, şifahi müdafiə təşkil olunmalıdır;

d) müdafiənin birinci mərhələsi (ekspert rəyi) qənaətbəxş, lakin şifahi müdafiəsi qeyri-qənaətbəxş olarsa, bu halda yalnız təkrar şifahi müdafiə təşkil olunmalıdır.

11.3. Təkrar müdafiə başa çatdıqdan sonra aşağıdakılar tövsiyə oluna bilər:

- a) namizədə magistr dərəcəsi verilsin
- b) tezisdə düzəlişlər etməklə namizədə magistr dərəcəsi verilsin;
- c) namizədə magistr dərəcəsi verilməsin və təkrar müdafiəyə də icazə verilməsin.

11.4. Əgər ekspertlər tezisdə düzəlişlər etməklə namizədə dərəcə verilməsini tövsiyə edərlərsə, hansı dəyişikliklər və düzəlişlər tələb olunduğunu yazılı şəkildə namizədə bildirilməlidir.

11.5. Ekspertlərin tövsiyələri yekdil olmadığı halda Fakultə Elmi Şurası aşağıdakıları qərara ala bilər:

- a) əksəriyyəti təşkil edən tövsiyələr qəbul edilsin (bunların içində ən azı bir kənar ekspertin tövsiyəsi olmalıdır);
- b) əlavə kənar ekspert təyin olunsun.

11.6. Əlavə kənar ekspert təyin olunarsa o, tezis haqqında müstəqil hesabat hazırlayır (əgər zəruri hesab edərsə namizədi şifahi yoxlaya da bilər). Bu zaman ona digər ekspertlərin tövsiyələri bildirilməməlidir. Əlavə ekspertin rəyi alındıqdan sonra Fakultə Elmi Şurası yekun qərar qəbul edir.

- 10.14. Əgər əlavə kənar ekspert təyin olunursa, o, tezis haqqında müstəqil rəy hazırlayır (zəruri hesab etdiyi halda magistrantı şifahi yoxlaya da bilər). Bu zaman ona digər ekspertlərin tövsiyələri bildirilməməlidir. Əlavə ekspertin rəyi alındıqdan sonra Fakultə Elmi Şurası yekun qərar qəbul edir.
- 10.15. Müdafiə prosesində aldatma, plaqiat dəlilləri aşkara çıxarsa və bunlar ekspertlərin rəyində əks olunarsa Fakultə Elmi Şurası bu məsələni müzakirə edərək (əgər lazım olarsa ekspertlərlə də məsləhətləşərək) müvafiq qərar qəbul edir.
- 10.16. Müdafiə prosesi Universitə qaydalarına müvafiq olaraq yerinə yetirilməlidir. Fakultə Elmi Şurası istənilən mərhələdə bu qaydaların pozulmasını aşkar edərsə, o, müdafiənin nəticələrini ləğv edərək yeni müdafiə təyin edir.

11. TƏKRAR MÜDAFİƏ

- 11.1. Təkrar müdafiə müdafiə prosesinin ayrı-ayrılıqda həm birinci (ekspert rəyi), həm ikinci (şifahi müdafiə) mərhələsinə və həm də hər iki mərhələsinə aid ola bilər.
- 11.2. Təkrar müdafiənin aşağıdakı formaları var:
- magistrantın şifahi müdafiəsi qənaətbəxş, lakin tezisi tam qənaətbəxş olmazsa, ekspertlər tezisdə edilən düzəlişləri məqbul hesab etdiyi halda Yüksək Təhsil Komitəsi magistrantı təkrar şifahi müdafiədən azad edə bilər;
 - magistrantın həm şifahi müdafiəsi və həm də dissertasiyası geyri-qənaətbəxş olarsa tezis yenidən işlənməli və təkrar müdafiə üçün təqdim olunmalıdır;
 - müdafiənin birinci mərhələsində ekspertlərin rəyi mənfi olduğuna görə Yüksək Təhsil Komitəsi şifahi müdafiəni dondurmuşsa, tezis yenidən işlənməli və birinci mərhələ

- 5.6. Girişdə mövzunun aktuallığı, tədqiqatın məqsədi və obyektini haqqında qısa məlumat verilir.
- 5.7. Əsas hissədə tezis işində müvafiq elmi istiqamət üzrə mühüm əhəmiyyəti olan və araşdırılan məsələnin təhlili və onun yaradıcı həlli verilir. Əsas hissənin mətni fəsil, yarım-fəsil və bəndlərə bölünür. Burada lazım gəldikdə cədvəllər, şəkillər, qrafiklər, eskizlər, diaqramlar, sxemlər və s. verilə bilər.
- 5.8. Nəticə hissəsində tədqiqat işinin yekunu olaraq magistrantın əldə etdiyi elmi və praktiki nəticələr və tövsiyələr verilir.
- 5.9. İstifadə olunan ədəbiyyat hissəsində tezis işini yerinə yetirdikdə istifadə edilmiş bütün mənbələr bir qayda olaraq əlifba sırası ilə (müəllifin soyadının birinci hərfi) ardıcıl nömrələyə siyahıda göstərilir. (Bəzi hallarda mənbələr istinadlara görə də nömrələyə bilər). Müəllifinə və ədəbiyyatına istinad olunmadan özgə materiallarından istifadə edildikdə, magistr tezisi müdafiə ilə bağlı istənilən müzakirə mərhələsindən geri qaytarılır.
- 5.10. Əlavələr hissəsində tezisin əsas hissəsindəki araşdırmalara və müddəalara aydınlıq gətirən və ya əsaslandırılan materiallar verilir (əgər buna ehtiyac olarsa).

6. TEZİSİN MÜDAFİƏYƏ TƏQDİM OLUNMASI

- 6.1. Magistrant tezisin hazırlanması barədə vaxtaşırı departamentə məlumat verir və tezis işini tələb olunan məzmununda və formada yerinə yetirdikdən sonra elmi rəhbərinə təqdim edir.

- 6.2. Elmi rəhbər işi yoxladıqdan sonra özünün yazılı rəyi ilə birlikdə müzakirə üçün departamentə təqdim edir. Rəydə tezis bütünü bölmələri üzrə görülmüş iş səciyyəlandırılır və alınan nəticələrin yeniliyi və doğruluğu, nəzəri və praktiki əhəmiyyəti və həmçinin magistranın fərdi xüsusiyyətləri qiymətləndirilir.
- 6.3. Tezis işi departamentdə müzakirə olunduqdan sonra onun magistr tezislərinə irəli sürülən tələblərə cavab verməsi və magistranın müdafiəyə hazırlığı barədə müvafiq qərar qəbul edilir.
- 6.4. Departament iclasının protokolu (əlavə 3), tezis və elmi rəhbərin rəyi Yüksək Təhsil Komitəsinə təqdim olunur.
- 6.5. Yüksək Təhsil Komitəsi təqdim olunan materialları və magistranın Fərdi tədris planını nəzərdən keçirərək magistranın müdafiəyə buraxılması barədə qərar qəbul edir və müdafiə üçün müvafiq Tezis Komitəsinin yaradılması barədə rektora müraciət edir.
- 6.6. Tezis mövcud olan standartlara müvafiq olaraq tərtib olunmalı (bax bölmə 13), həm elektron variantda ("CD"-də) və həm də Tezis Komitəsi üzvlərinin sayı qədər surətləri ilə birlikdə təqdim olunmalıdır. Müdafiədən sonra tezis bir nüsxəsi departamentə, bir nüsxəsi elmi rəhbərə, iki nüsxəsi universitetin kitabxanasına verilir, qalan nüsxələri isə magistranta qaytarılır.

7. TEZİS KOMİTƏSİ

- 7.1. Magistr tezisinin müdafiəsi üçün rektorun əmri ilə hər bir tezis işi üçün müvafiq Tezis Komitəsi yaradılır.

- 10.10. Müdafiədən sonra Tezis Komitəsinin qərarı (şifahi müdafiənin qiymətləndirilməsi və namizədə magistr dərəcəsinin verilib-verilməməsi) və həmçinin rəy və tövsiyələri protokollaşdırıb (əlavə 4) Yüksək Təhsil Komitəsinə təqdim edilir (əgər üzvlər arasında yekdil razılaşma olarsa). Əgər razılaşma olmazsa, hər bir üzv ayrılıqda rəy və tövsiyələrini təqdim edir.
- 10.11. Müdafiənin yekunu olaraq Tezis Komitəsinin üzvləri aşağıdakıları tövsiyə edə bilərlər:
- a) namizədə magistr dərəcəsi verilsin;
 - b) tezisə ciddi hesab olunmayan düzəlişlər etməklə namizədə magistr dərəcəsi verilsin;
 - c) namizədə magistr dərəcəsi almaq üçün tezisni işləyib yenidən təqdim etməyə və təkrar müdafiəyə icazə verilsin;
 - d) namizədə magistr dərəcəsi verilməsin və təkrar müdafiəyə də icazə verilməsin.
- 10.12. Fakultə Elmi Şurası Yüksək Təhsil Komitəsinin müdafiə ilə bağlı məlumatını (qəbul olunan qərar, rəy və tövsiyələri) müzakirə edərək namizədə magistr dərəcəsinin verilməsi və ya təkrar müdafiəyə icazə verilib-verilməməsi haqqında yekun qərar qəbul edir. Dərəcə verilməsi haqqındakı qərar Universitet Elmi Şurası tərəfindən təsdiq edilməlidir.
- 10.13. Tezis Komitəsi üzvlərinin rəy və tövsiyələri yekdil olmadığı halda Fakultə Elmi Şurası aşağıdakıları qərara ala bilər:
- a) əksəriyyət təşkil edən tövsiyələr qəbul edilsin (bunların içində ən azı bir kənar ekspertin tövsiyəsi olmalıdır);
 - b) əlavə kənar ekspert təyin olunsun.

- Tezis Komitəsinin yaradılması haqqında rektorun əmri
 - tezis;
 - elmi rəhbərin rəyi;
 - ekspertlərin rəyi;
 - magistrantın tərcümeyi-halı (CV);
 - magistrantın fərdi tədris planı;
 - magistrantın transkripti ;
 - magistrantın müdafiəyə hazırlığı barədə departament iclasının protokolu;
- 10.3. Tezis Komitəsi üzvlərinin əksəriyyət səsçoxluğu iclasda iştirak etdikdə müdafiə təşkil olunur.
- 10.4. Tezis Komitəsinin iclası onun sədri tərəfindən aparılır və sədr iştirak etmədikdə iclas təxirə salınır.
- 10.5. Tezis Komitəsi üzvlərinin iclasda iştirakı onların hər birinin elmi dərəcəsi göstərilməklə iclasın protokolunda əks olunmalı və imzası ilə təsdiq edilməlidir (əlavə 4).
- 10.6. İclasın açılışından sonra sədr müdafiəyə təqdim olunmuş tezis və magistrant haqqında məlumat verir, Tezis Komitəsinin katibi isə Komitəyə təqdim olunmuş sənədlər haqqında məlumat verir.
- 10.7. Magistrant tezisnin mahiyyəti və aldığı nəticələr haqqında 20-25 dəqiqə ərzində məruzə edir və verilən suallara cavab verir.
- 10.8. Magistrantın cavablarından sonra söz elmi rəhbərə və ekspertlərə verilir, tezis üzrə digər rəylər oxunur (əgər varsa) və magistrant onlardakı iradlara cavab verir.
- 10.9. Tezisə tam və hərtərəfli baxılması və iş barəsində əsaslandırılmış qərar çıxarılmasını təmin etmək məqsədilə Tezis Komitəsi departamətdən lazımi materialları tələb edə bilər.

- 7.2. Tezis Komitəsinin tərkibinə həmin sahə üzrə elmi dərəcəsi olan mütəxəssislər daxil edilir. Bəzi hallarda Tezis Komitəsinə elmi dərəcəsi olmayan elm və istehsalat sahələrində çalışan aparıcı mütəxəssislər də daxil edilə bilər, lakin onların sayı Tezis Komitəsi üzvlərinin ümumi sayının yarısından çox ola bilməz.
- 7.3. Tezis Komitəsi bir qayda olaraq dörd (beş) nəfərdən ibarət olur (artıq da ola bilər). Tezis Komitəsinin sədri, tərkibi, daxili və kənar ekspertlər və komitə katibi rektor tərəfindən təsdiq edilir. Komitə katibi Tezis Komitəsinin üzvü deyil.
- 7.4. Ekspertlərin tezis işinin sahəsinə aid tədqiqat təcrübəsi olmalı və əgər mümkündürsə tezisnin mövzusu üzrə mütəxəssis olmalıdırlar.
- 7.5. Bir qayda olaraq kənar ekspertlər elm və istehsalat sahələrində çalışan aparıcı mütəxəssislər və həmçinin digər ali məktəblərdə çalışan elmi dərəcəyə malik olan mütəxəssislər sırasından təyin olunur.
- 7.6. Kənar ekspertlər universitetdən asılı olmamalı, əvvəllər magistrantın elmi rəhbəri və ya məsləhətçisi olmamalı və həmçinin həmin departamətdə müqavilə ilə dərs deməməlidir. Universitetin keçmiş əməkdaşları universitetdən ayrıldıqdan sonra bir il müddətində kənar ekspert ola bilməz.

8. MÜDAFİƏ PROSESİ

- 8.1. Təqdim olunmuş tezisnin müdafiə prosesi iki mərhələdən ibarətdir:
- a) birinci mərhələ - tezisnin ekspertlər tərəfindən oxunaraq ilkin rəyin hazırlanması və müvafiq tövsiyələrin verilməsi;

b) ikinci mərhələ - tezis şifahi müdafiəsi.

8.2. Tezis Komitəsinin katibi müdafiə ilə əlaqədar məsələlər barədə magistrantı məlumatlandırır.

8.3. Tezis Komitəsinin katibi aşağıdakı işləri yerinə yetirir:

- a) Tezis Komitəsi üzvlərinə tezis surətinin bir nüsxəsini göndərir və şifahi müdafiənin tarixi barədə onların razılığını alır;
- b) müdafiənin vaxtı barədə magistranta, elmi rəhbərə (rəhbərlərə) və Tezis Komitəsi üzvlərinə məlumat verir və onları müdafiə ilə bağlı universitet qaydaları və onların vəzifələri barədə qısaca təlimatlandırır;
- c) ekspertlərin ilkin rəylərinin şifahi müdafiədən qabaq Yüksək Təhsil Komitəsinə təqdim olunmasını təmin edir.

8.4. Magistrant müdafiənin təşkil olunmasında iştirak etmir və Tezis Komitəsinin təyin olunduğu vaxtdan müdafiə gününə qədər kənar ekspertlər ilə təmasda olmamalıdır.

9. EKSPERT RƏYİ

9.1. Tezis müdafiəyə ən azı 15 gün qalmış tanışlıq və rəy üçün ekspertlərə göndərilir.

9.2. Ekspertlər tezis ilə əsaslı tanışlıqdan sonra yazılı rəy hazırlayır. Rəydə aşağıdakılar öz əksini tapmalıdır:

- tezis mövzusunun aktuallığı;
- ədəbiyyatdan düzgün istifadə olunması;
- müəllifinə və ədəbiyyatına istinad olunmadan özgə materiallarından istifadə olunma faktının olub-olmaması;

- tezisdə irəli sürülən hər bir əsas müddəanın və nəticənin dürüslüyü və yeniliyi;
- aparılan tədqiqatların elmi və əməli dəyəri, alınan nəticələrdən istifadə edilməsinin mümkünlüyü;
- işin obyektiv qiymətləndirilməsi, onun müsbət və mənfi cəhətləri;
- işin magistr tezislərinə irəli sürülən tələblərə cavab verməsi.

9.3. Eyni zamanda ekspertlər öz rəylərində şifahi müdafiə ilə əlaqədar tövsiyələrini də verməlidirlər. Bu tövsiyələrə aşağıdakılar daxildir:

- a) tezis qənaətbəxşdir və magistrant şifahi müdafiəyə buraxıla bilər;
- b) tezisdə müəyyən çatışmazlıqların olmasına baxmayaraq magistrant şifahi müdafiəyə buraxıla bilər;
- c) tezis qənaətbəxş deyil və şifahi müdafiənin təşkil olunması məqsədəuyğun deyil, tezis yenidən işlənməli və təkmilləşdirilməlidir.

9.4. Rəy ekspert tərəfindən imzalanır və müdafiəyə ən azı 5 gün qalmış Tezis Komitəsinin katibinə təqdim edilir.

9.5. Ekspert rəyinin surəti müdafiəyə ən azı 3 gün qalmış magistranta verilməlidir.

10. ŞİFAHI MÜDAFİƏ

10.1. Şifahi müdafiə eyni zamanda tədqiqat işi və həmin işə aid olan sahə üzrə şifahi imtahandır.

10.2. Magistr tezisinin müdafiəsi üçün Tezis Komitəsinə aşağıdakı sənədlər təqdim olunmalıdır: